

Vedrørende høring over FGU-lovforslag

Børne- og Undervisningsministeriet har ved mail af 11. januar 2024 anmodet FGU Danmark om at afgive høringssvar vedrørende udkast til forslag om lov om ændring af lov om forberedende grunduddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, lov om kommunal indsats for unge under 25 år og forskellige andre love.

Angående omlægning af basissporet

FGU Danmark finder det positivt, at FGU-institutionerne med forslaget får mere fleksible rammer i forbindelse med optag af nye elever ved, at basis nedlægges og at FGU-institutionerne i stedet skal tilrettelægge introduktionsforløb under hensyn til den enkelte elevs behov. Det er positivt, at det bliver op til den enkelte FGU-institution at tilrettelægge forløbet både i forhold til indhold og varighed afhængigt af den enkelte elevs behov.

FGU Danmark forudsætter, at det med lovforslaget vil være op til den enkelte FGU-institution at vurdere, hvorvidt en elev skal starte direkte på et spor alt efter den enkeltes behov. FGU Danmark forudsætter endvidere, at det med lovforslaget fortsat vil være muligt for FGU-institutionerne at etablere særlige forløb for særlige elevgrupper, som har brug for det, fx elever med autismespektrumsforstyrrelser.

FGU Danmark bemærker, at det fremgår, at introduktionsforløbet vil skulle fungere som et afklaringsforløb for eleverne forud for valg af ét af de tre spor. FGU Danmark opfordrer i den forbindelse til en tydelighed omkring forskellen i formålet med henholdsvis introduktionsforløb og afsøgningsforløb, som fortsat er muligt for unge, som har opfyldt undervisningspligten.

Angående friere rammer for udbud af almen grunduddannelse

FGU Danmark finder det generelt positivt, at FGU-institutionerne med forslaget får mere fleksible muligheder for at tilpasse udbuddet af agusporet efter de lokale forhold med henblik på at sikre et pædagogisk og fagligt bæredygtigt undervisningstilbud til eleverne. FGU Danmark og FGU-sektoren har et stort fokus på, at fleksibiliteten ikke må devaluere FGU's samlede fokus på at rumme både det almenfaglige, praksis, produktion og praktik.

FGU Danmark

06-02-2024

Ny Vestergade 17,
2. sal

1471 København K.

Tlf. 3044 4033

Mail: fgu@fgu.dk

www.fgu.dk

CVR: 40842357

Det fremgår af forslaget, at FGU-institutionerne skal ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om fritagelse for at udbyde agu-spor. FGU Danmark opfordrer til, at det i stedet bliver op til den enkelte FGU-institutions bestyrelse af vurdere og beslutte, at et agu-udbud ikke skal udbydes, ligesom det i dag er bestyrelsen, som vurderer og beslutter, hvilke faglige temaer, der skal udbydes på institutionen.

Hvis FGU-institutionerne skal afvente behandling af en ansøgning om dispensation for at udbyde agu-spor vil det forsinke institutionens mulighed for at sikre et bæredygtigt undervisningstilbud til eleverne, da de nuværende erfaringer med ansøgningsprocesser i forbindelse med åbning og lukning af FGU-udbud er meget lange, bureaukratiske og ressourcekrævende for institutionerne.

I stedet for den foreslåede ordning anbefaler FGU Danmark, at der stilles krav om, at bestyrelsen beskriver baggrunden for nedlæggelsen af et agu-udbud inden for et given ramme og sender dette til Børne- og Undervisningsministeriets orientering, så ministeriet kan følge udbuddet og føre tilsyn hermed. Uanset hvilken ordning, der indføres, opfordrer FGU Danmark til, at ordningen evalueres efter en periode med henblik på følge udviklingen i institutionslandskabet og igangsætte indsatser på den baggrund. FGU Danmark indgår gerne i dialog om udformningen af de konkrete rammer for at opnå den helt nødvendige fleksibilitet for udbud af et agu-spor.

Angående transporttid og henvisning til naboskole

Det fremgår af de specielle bemærkninger, at godkendelse om fritagelse for udbud af agu-spor vil forudsætte, at transporttiden til en skole, som udbyder agu, er rimelig og ikke til hinder for elevens fremmøde.

FGU Danmark gør i den forbindelse opmærksom på, at der er FGU-institutioner med lang transporttid mellem institutionens skoler, og det kan derfor blive vanskeligt for institutionen at sikre transportmuligheder, der understøtter, at eleverne i praksis fortsat har mulighed for at vælge mellem de tre spor, da vi ved, at den geografiske nærhed er afgørende for de unges uddannelsesvalg og -gennemførelse. Selvom institutionen udnytter de nye foreslåede muligheder for at etablere befordringsordninger for eleverne, kan de store afstande være en stor barriere for elevernes fastholdelse.

Det fremgår i forlængelse heraf, at FGU-institutionen vil kunne henvise til naboinstitutionens skoler, der udbyder agu, hvis disse ligger tættere på elevens bopæl. Det fremstår uklart, om dette betyder, at eleven målgruppevurderes til naboinstitutionen. I så fald skal dette vurderes af den kommunale ungeindsats i elevens bopælskommune.

Angående mulighed for befordringsordninger ved institutionerne

FGU Danmark finder det positivt, at FGU-institutionerne får mulighed for at etablere befordring til eleverne. Det er dog en udfordring, at FGU-institutionerne ikke får tilført midler hertil, da det pålægger institutionerne en ekstraudgift og at etablering af befordring dermed vil afhænge af den enkelte institutions økonomiske situation. Dette kan skævvride elevernes muligheder for at komme i skole alt efter, hvor i landet de bor.

FGU Danmark bemærker, at det fremgår, at eleverne må køre i institutionens køretøjer, hvis det har et undervisningsformål. Det forudsættes, at FGU-institutionerne dermed har mulighed for at sammentænke undervisningen i fx fagtemaet *Service og Transport* og varetagelse af befordring, hvis det giver mening i forhold til elevens forløbsplan.

FGU Danmark bemærker, at det ikke fremgår af lovforslaget, hvorvidt FGU-institutionen fx også må transportere elever, som går på institutionen som led i en FGU-baseret erhvervsuddannelse, som del af en befordringsordning. Det bør fremgå tydeligt, hvilke elever, FGU-institutionen må etablere befordring for.

Det fremstår på nuværende tidspunkt ikke, hvordan FGU-institutionerne vil være dækket forsikringsmæssigt ved etablering af befordringsordning. Det bør fremgå tydeligt, hvilke forsikringsmæssige og øvrige juridiske forhold FGU-institutionen skal tage højde for ved etablering af en befordringsordning.

Det bør i den forlængelse fremgå, om FGU-institutionen må/skal tage betaling for brug af en eventuel befordringsordning.

Angående bedre muligheder for samarbejde mellem institutioner på Bornholm

FGU Danmark mener overordnet set ikke, at den foreslåede bestemmelse angående muligheder for samarbejde mellem institutioner på Bornholm er nødvendig.

Hvis der indføres muligheder for et tættere samarbejde, bør det gælde for hele FGU-sektoren, da udfordringerne ikke kun gør sig gældende for FGU Bornholm. FGU Danmark henviser til, at det jf. § 45 i Lov om forberedende grunduddannelse er muligt at fravige lovens kapitel 3 og 4 med henblik på forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde. Det kan overvejes, om der skal indføres samme fravigelsesmuligheder med henblik på forsøgsvirksomhed i forbindelse med lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, så der kan igangsættes forsøgsordninger, der kan understøtte samarbejdet mellem fx FGU Bornholm og Campus Bornholm.

Det skal samtidig sikres, at der er den nødvendige hjemmel i erhvervsskolelovgivningen for sådanne samarbejder.

FGU Bornholm samarbejder allerede tæt med Campus Bornholm om leje af værksteder, andre lokaler, it og administration indenfor de nuværende regler. Campus Bornholm og FGU Bornholm har de seneste to år forsøgt at få godkendelse fra Børne- og Undervisningsministeriet til, at Campus Bornholm kan opføre en køkkentilbygning med henblik på udlejning til FGU Bornholm, så FGU Bornholm i højere grad kan inddrage eleverne i det pædagogiske måltid. Det fremgår af lovforslaget, at dette ikke vil være muligt med lovforslaget. Dette er et eksempel på et samarbejde, som institutionerne på Bornholm er enige om kan skabe et driftspotentiale, men som ikke er muligt lovgivningsmæssigt. FGU Danmark anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet går i dialog med institutionerne på Bornholm om, hvilke samarbejdsmuligheder de mener, vil kunne understøtte et bæredygtigt uddannelsesudbud.

FGU Danmark bemærker, at det fremgår, at reglerne giver mulighed for, at uddannelsesinstitutionerne kan indgå i et samarbejde fx i form af administrative fællesskaber med henblik på at sikre den størst mulige effektivisering. Det er i den forlængelse en udfordring, at FGU-institutionerne ikke har mulighed for at udnytte disse muligheder, da størstedelen af institutionerne er underlagt krav om at anvende Statens IT. FGU Danmark opfordrer til, at FGU-institutionerne stilles frit i forhold til valg af den IT-udbyder, som kan tilbyde det bedste og mest omkostningseffektive tilbud til rådighed, og så dem der ønsker det, får mulighed for fx at indgå i administrative fællesskabet på IT-området.

Angående fremrykning af målgruppevurdering for elever i 9. klasse

Det er afgørende, at der er stærke incitamenter for at sikre kædeansvaret for de unge i deres vej mod uddannelse og job.

FGU Danmark finder det positivt, at elever i 9. klasse med forslaget får mulighed for at blive målgruppevurderet til FGU, da det vil give et større incitament for samarbejde mellem grundskolen og FGU, som kan understøtte, at de unge ikke anser FGU som en sidste udvej og et nederlag, men som en reel mulighed for at få den ekstra styrke, der skal til for at komme videre mod ungdomsuddannelse eller job uden afbrud. FGU-sektoren og FGU Danmark har længe arbejdet for, at FGU kan give unge i grundskolen et perspektiv for fremtiden.

Fremrykning af målgruppevurderingen sikrer dog ikke alene, at kendskabet til FGU udbredes i grundskolen, og FGU Danmark opfordrer derfor til, at FGU i højere grad får adgang til grundskolen, fx i forbindelse med den foreslåede juniormesterordning, praktiske valgfag i udskolingen og

Uddannelse og Job som nyt fag i folkeskolen som foreslås i Regeringens folkeskoleudspil fra 2023.

De specielle bemærkninger til lovforslaget indeholder dog mange skærpende eksempler på, hvornår den kommunale ungeindsats kan målgruppevurdere elever i 9. klasse til FGU, fx elever på specialskoler og ungdomsskolernes heltidsundervisning. De skærpende beskrivelser kan medføre, at muligheden reelt ikke bliver anvendt, da eksemplerne alene omfatter den mest udfordrede del af målgruppen. FGU Danmark opfordrer til, at de forskellige eksempler fjernes og at formuleringen på s. 74 i specielle bemærkninger fastholdes: *"Et vejledende kriterie for, hvornår KUI kan foretage en målgruppevurdering, kan være elevens motivation for at starte på FGU og kommunens vurdering af, om eleven vil kunne påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse uden at have gennemført et forberedende tilbud"*.

FGU Danmark opfordrer til, at Børne- og Undervisningsministeriet understøtter implementeringen af de nye muligheder for målgruppevurdering af elever i 9. klasse gennem en vejledningsindsats målrettet grundskoler, kommunale ungeindsatser og FGU-institutioner. FGU Danmark stiller sig til rådighed i den forbindelse, fx i forhold til at udvikle informationsmateriale med cases, besøg på skolerne mv.

Angående Optagelse.dk

I forbindelse med tilmelding til ungdomsuddannelserne mv. kan elever i 9. og 10. klasse i dag sætte kryds ved FGU og andet i Optagelse.dk med forbehold for, at optag på uddannelsen afhænger af en målgruppevurdering af den kommunale ungeindsats. Optagelse.dk bør tilpasses efter de nye muligheder for målgruppevurdering til FGU i 9. klasse, så eleverne både kan angive, at de er målgruppevurderet, eller at de ønsker at blive optaget på FGU i Optagelse.dk, så det er muligt at følge elevernes søgemønstre. Det bør i den forlængelse være muligt at trække mere præcise data om dette i Uddannelsesstatistik.dk.

Angående styrket vejledning om FGU i grundskolen

FGU Danmark finder det positivt, at FGU bliver omfattet af brobygningsordningen, da det er med til at ligestille og synliggøre FGU som en del af det samlede uddannelseslandskab for de unge. Det vil være med til at give eleven et uddannelsesperspektiv efter grundskolen og understøtte kædeansvaret om de unge.

Det undrer dog FGU Danmark, at eleverne ikke får samme mulighed for brobygning på FGU, som på ungdomsuddannelserne. Med det foreslåede vil elever i 9. klasse få mulighed for tre dages brobygning på FGU, hvilket er langt mindre end de 2-10 dages brobygning, der muligt for elever i 9. klasse i medfør af folkeskolelovens § 9, stk. 4, og § 33, stk. 4 og 5 og § 10c, stk. 2, i

lov om kommunal ungeindsats for unge under 25 år. Eleverne bør have de samme muligheder for brobygning til FGU alt efter, hvad der vurderes hensigtsmæssigt af den unge i samarbejde med skolen og kommunen, så der sikres en ligestilling af eleverne.

FGU Danmark opfordrer også i denne forbindelse til, at der igangsættes en vejledningsindsats målrettet grundskoler og kommunale ungeindsatser og FGU-institutioner om de nye muligheder.

Angående forbedrede muligheder for elever på erhvervsgrunduddannelsen (egu)

FGU Danmark har længe påpeget et behov for at styrke økonomien i egu-sporet på FGU. FGU Danmark er glade for, at vejledningstilskuddet pr. egu-elev hæves, og at der indføres taxameter under kombinationsforløb for egu-elever på samme niveau som på agu- og pgu-sporet. De nye rammer ændrer dog ikke ved, at FGU-institutionerne fortsat vil modtage markant mindre pr. egu-elev sammenlignet med elever på agu- og pgu-sporet. Forskellen afspejler ikke den kapacitet, vejledningsopgave, administration og koordinering, som FGU-institutionerne skal sikre for eleverne, virksomhederne og kommunerne i forbindelse egu-sporet. FGU Danmark har tidligere anbefalet og anbefaler fortsat, at der gives halvt taxameter gennem hele egu-forløbet, uanset om eleven er på skoleforløb eller i virksomhedspraktik.

Samarbejdet med virksomhederne er afgørende for egu-sporets succes. Derfor er FGU Danmark rigtig glade for, at egu-bonusordningen er blevet forlænget til 31. december 2027. Ordningen er med til at skabe incitament for private virksomheder i forhold til at tage egu-elever i praktik. I den forbindelse bemærker FGU Danmark, at det vil udgøre en stor barriere for egu-sporet, at virksomhederne efter statens tolkning af EU's statsstøtteregler vil blive omfattet af de minimis-reglerne, da det mindsker virksomhedernes mulighed for at opnå egu-bonus. Dette understøttes af en undersøgelse blandt Dansk Erhvervs medlemsvirksomheder, som viser, at bonusordningen er afgørende for virksomheder, som har EGU-elever. Ellers forventer de at stoppe med at tage EGU-elever ind.

Angående mulighed for forlængelse af egu-forløb ved sporskifte

FGU Danmark finder det positivt, at der med forslaget gives mulighed for at forlænge egu-forløbet med den tilsvarende periode, som eleven måtte have brugt på agu/pgu-sporet inden overgang til egu-sporet. Det vil understøtte, at eleven kan få den rette tid og støtte til at blive socialt, personligt og fagligt klar til at indgå på en arbejdsplads under virksomhedspraktikken i egu-sporet.

FGU Danmark opfordrer til, at ordningen evalueres, fx efter en treårig periode med henblik på at sikre, at forlængelsesmuligheden er tilstrækkelig i forhold til at sikre, at eleven får den nødvendige tid til at blive klar og brancheafklaret til egu-forløbet.

FGU Danmark opfordrer desuden til, at der udarbejdes konkrete eksempler på, hvordan forlængelse af egu-forløb skal håndteres i forhold til beregning af årselevpuljen.

Angående dækning af udgifter til certifikater og skolehjemsophold

Det er vigtigt for elevens vej mod uddannelse og job, at de får de nødvendige og relevante kurser og certifikater som del af deres FGU-uddannelse. Derfor finder FGU Danmark det positivt, at FGU-institutionerne med forslaget skal dække elevernes udgifter til certifikater og skolehjemsophold, så egenbetaling ikke bliver en barriere for, om eleven får det relevante kursus, certifikater eller skolehjemsophold.

FGU Danmark er glade for, at der er afsat midler til, at FGU-institutionerne skal dække udgifterne. Det fremstår dog uklart, hvordan det afsatte taxameterløft på 5,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem vil blive udmøntet.

Der vil forventeligt være geografiske forskelle på, hvor langt eleverne på de enkelte skoler har til kombinationsforløb og dermed behovet for ophold på skolehjem. Der bør tages højde for dette i udmøntningsmodellen.

På den tidligere erhvervsgrunduddannelse modtog kommunerne refusion for udgifter til certifikater. En sådan ordning vil medføre lidt mere administrativt arbejde for institutionerne, men vil understøtte, at de bliver kompenseret 1:1. FGU Danmark er bekymret for, om de afsatte 5 mio. kr., er nok til at dække FGU-institutionernes udgifter til bestemmelsen, særligt når FGU-institutionerne også skal dække elevens udgifter til kørekort. FGU Danmark anbefaler, at de afsatte midler udmøntes som en refusionsordning, så der kan følges op på det reelle udgiftsniveau. FGU-institutionerne skal i forvejen afregne udgifter forbundet med egu-højskoleordningen via en refusionsordning. Denne refusionsordning opleves dog som administrativt tung. FGU Danmark opfordrer til, at der generelt er fokus på at sikre smidige og ubureaukratiske ansøgningsprocedurer som muligt for institutionerne, så det ikke tager tid fra kerneopgaven.

FGU Danmark vil gøre opmærksom på, at det kan pålægge FGU-institutionerne en markant ekstraudgift, hvis de afsatte 5 mio. kr. om året ikke dækker det reelle udgiftsniveau forbundet med bestemmelsen, og FGU Danmark anbefaler derfor, at der følges tæt op på, om de afsatte midler dækker udgiftsniveauet for FGU-institutionerne, så manglende midler ikke bliver en barriere.

FGU Danmark opfordrer til, at der udarbejdes en konkret liste over de gebyrer, attester mv., som FGU-institutionerne skal dække, så det er tydeligt for FGU-institutionerne er forpligtede på at dække.

Endelig bemærker FGU Danmark, at det ikke fremgår, hvorvidt FGU-institutionerne skal dække elevens udgifter til transport forbundet med kombinationsforløb.

Angående permanentgørelse af statslig refusion af udgifter til egu-elevs højskoleophold

FGU Danmark finder det positivt, at forsøgsordningen med statslig refusion af udgifter til egu-elevs højskoleophold permanentgøres.

FGU Danmark vil dog gøre opmærksom på, at ordningen medfører et stort administrativt arbejde for FGU-institutionerne. Der bør generelt være fokus på at sikre så smidige og ubureaukratiske ansøgningsprocedurer som muligt for institutionerne, så det ikke tager tid fra kerneopgaven.

Angående ændring af den kommunale bidragsats

FGU Danmark finder det positivt, at kommunernes bidragsats nedjusteres fra 65 til 45 pct. Det vil forventeligt være med til at skabe et øget økonomisk incitament til at målgruppevurdere unge i målgruppen til FGU.

FGU Danmark anbefaler, at kommunernes målgruppevurderingspraksis og -andel forsat følges tæt med henblik på videndeling, benchmark og erfaringsopsamling om arbejdet med de unge uden uddannelse og job.

Angående ændring af bidragsats for nedsat tid

Elevgruppen på FGU er meget bred og mange af eleverne har udfordringer i forhold til fysisk fremmøde blandt andet på grund af funktionsnedsættelse, kronisk sygdom, skolevægtring, psykisk sårbarhed eller misbrugsbehandling. For disse elever kan et forløb på nedsat tid være det, der skal til, for at eleven gradvist bliver socialt, personligt og fagligt klar til at kunne håndtere et fuldt fysisk fremmøde og gennemføre uddannelsen.

Med lovforslaget lægges op til at videreføre den tidligere finansieringsmodel for nedsat tid i basis i de første 20 uger af elevens nedsatte tid på FGU, hvorefter kommunen skal afholde merudgifterne, som følge af nedsat tid. Erfaringerne med den nuværende model for afregning af elever på nedsat tid på FGU er, at det skaber forvirring, tunge administrative arbejdsgange og uhensigtsmæssige incitamenter, at der skelnes mellem nedsat tid i basis og sporene, og at reglerne påvirker samarbejdet mellem den kommunale ungeindsats og FGU på en negativ måde. Samarbejdet mellem den kommunale ungeindsats og FGU er afgørende for at hjælpe eleverne godt videre og der er brug for at fjerne de

mange økonomiske diskussioner fra samarbejdet, så det alene handler om, at eleven får det bedst mulige tilbud.

FGU Danmark anbefaler, at finansieringsmodellen for nedsat tid, efter ændringsloven, følger den tidligere model for afregning af nedsat tid i basis, hvor den ordinære finansiering er delt mellem stat og kommune. FGU Danmark anbefaler, at denne finansieringsmodel gør sig gældende de første to år af elevens forløb, hvorefter kommunen skal afholde merudgifterne, og ikke kun de første 20 uger på nedsat tid, som der lægges op til med ændringsloven. Ellers vil det være en barriere for at løfte de elever, som har brug for den nedsatte tid. Det må ikke være finansieringen, som er afgørende for nedsat tid - men alene elevens behov.

FGU Danmark bemærker i den forlængelse, at det fremstår uklart, hvorvidt det alene er de første 20 uger af et FGU-forløb, at den ordinære finansiering deles mellem stat og kommune, eller om det knytter sig til de første 20 uger på nedsat tid uanset, hvornår i elevens FGU-forløb den nedsatte tid iværksættes. Behovet for nedsat tid knytter sig ikke udelukkende til begyndelsen af et FGU-forløb, men kan opstå undervejs og løbende på baggrund af personlige og/eller sociale ændringer for eleven. Der bør ikke indføres regler, der kan skabe økonomiske barrierer for, at eleven får den nødvendige støtteforanstaltning på det nødvendige tidspunkt.

FGU Danmark opfordrer til, at det fremgår af elevens uddannelsesplan, hvorvidt der etableres nedsat tid som del af elevens forløb for at understøtte dokumentationen af den nedsatte tid samt samarbejdet herom mellem elev, kommune og FGU-institution.

FGU Danmark anbefaler, at Børne- og Undervisningsministeriet kommunikerer tydeligt om reglerne for afregning af nedsat tid både til kommunerne og FGU-institutionerne.

Angående målsætninger i bestyrelserne

FGU Danmark vil indledningsvist bemærke, at FGU-institutionernes bestyrelser allerede i dag drøfter elevernes overgang samt de øvrige retningsgivende mål for FGU som led i bestyrelsens ansvar for institutionens overordnede ledelse.

Alle de tre retningsgivende mål er vigtige i forhold til FGU-institutionernes arbejde med at bidrage til at opfylde den uddannelsespolitiske målsætning for unge og de kan ikke adskilles. Hvis bestyrelserne skal sætte mål for elevernes overgang, bør der også sættes mål for de to øvrige retningsgivende mål således, at alle de retningsgivende mål ligestilles og ses i en sammenhæng.

FGU Danmark finder det positivt, at Styrelsen for Undervisning og Kvalitet udarbejder bestyrelsesrapporter med lokale data og benchmark til brug for bestyrelsens drøftelser. FGU-institutionerne har dog ofte svært ved at genkende tal fra Uddannelsesstatistik.dk, som bestyrelsesrapporterne vil trække på, hvilket bør være et opmærksomhedspunkt i forhold til udarbejdelsen af rapporterne, så de indeholder opdaterede og valide data. Da bestyrelsernes drøftelser skal tage afsæt i bestyrelsesrapporterne, forudsætter FGU Danmark, at lovkravet først træder i kraft, når bestyrelsesrapporterne foreligger.

FGU Danmark vil i den forlængelse opfordre til, at bestyrelsesrapporterne både indeholder data om FGU-institutionernes overgangstal samt udslusning. FGU Danmark henviser til bemærkningerne i høringssvaret under "Øvrige bemærkninger" vedrørende udslusning. Overgangen handler om, hvorvidt eleven gennemfører sit FGU-forløb, mens udslusning relaterer sig til fastholdelse i efterfølgende uddannelse og job. Begge dele er vigtige i forhold til FGU-institutionens arbejde med at få eleverne godt videre i uddannelse og job samt samarbejde med aftagerinstitutioner herom. Jf. tidligere bemærkning bør rapporterne også indeholde benchmark om de to øvrige retningsgivende mål vedrørende trivsel og fravær på FGU.

Med lovforslaget pålægges FGU-bestyrelserne at udarbejde målsætninger for elevernes overgang til uddannelse og job. FGU Danmark bemærker i forlængelse af ovenstående, at det også vil være befordrende, at der udarbejdes målsætninger for fastholdelse af FGU-elever og elever generelt på de aftagende institutioner for at tydeliggøre kædeansvaret om de unge.

Endelig bemærker FGU Danmark, at det fremgår, at bestyrelserne mindst én gang årligt skal drøfte, om den lever op til sine målsætninger. Det fremstår uklart, hvorvidt de fastlagte målsætninger kan eller vil blive genstand for Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn og i så fald hvordan.

Angående ændring af regler om vederlagsfrit måltid

De pædagogiske måltider er vigtige i forhold til at sikre, at eleverne får sund mad og et positivt fællesskab omkring måltider. FGU Danmark vil dog indlednings bemærke, at det pålægger FGU-institutionerne en stor ekstraudgift, at det vederlagsfrie måltid med lovforslaget skal være frokostmåltidet. Skærpelsen vil ikke kun medføre ekstraudgifter til fødevarer, men også til etablering af køkkenfaciliteter, som det ikke er alle FGU-institutioner, som har i dag. Som eksempel vurderer en FGU-institution, at lovændringen ift. frokostmåltidet vil pålægge institutionen ekstraudgifter for 1,2 mio. kr. pr. år. Der er afsat 27,6 mio. kr. til en pulje til værksteds- og køkkenfaciliteter på FGU i 2024. Dette er dog på ingen måde nok til at dække institutionernes bygningsmæssige investeringsbehov.

I stedet for at stille krav om et vederlagsfrit frokostmåltid, kunne man med fordel have hævet satsen for skoleydelse, så eleverne selv kunne betale for måltidet med de ekstra midler. Dette ville skabe et pædagogisk element i, at eleven selv skulle betale for måltidet.

FGU Danmark bemærker, at det fremgår, at måltidet skal være *sundt og ordinært*. FGU Danmark anbefaler, at disse begreber udgår, og at der i stedet blot henvises til, at skolen i forbindelse med måltiderne skal være opmærksomme på fx Fødevarerstyrelsens kostråd.

FGU Danmark bemærker endvidere, at det fremgår, at det vederlagsfri frokostmåltid er skattefrit. Der bør være en tydelig henvisning til den nødvendige hjemmel i Skattelovgivningen eller tydeligt angivelse af, hvorfor der ikke er en skattepligt.

I den forlængelse har flere FGU-institutioner indført en betalingsordning, hvor personalet opkræves et månedligt beløb for måltider for at undgå, at medarbejderne bliver beskattet. Det er uklart, om institutionerne fortsat kan opkræve personalet for dette i henhold til skattelovgivningen med den foreslåede ændring.

FGU Danmark bemærker, at det fremgår, at institutionen vil kunne servere yderligere vederlagsfrie måltider for eleverne. Det er i den forbindelse uklart, om dette betyder, at institutionerne heller ikke må tage betaling for andre måltider. Dette bør fremgå tydeligt.

Angående obligatorisk seksualundervisning

FGU Danmark vil indledningsvist bemærke, at elevernes seksuelle sundhed er et vigtigt fokuspunkt, og det er det allerede i dag i FGU-sektoren. Det er afgørende, at seksualundervisningen kan tilrettelægges med afsæt i elevernes behov, som kan variere meget fx alt efter alder mv. Det kan fx være nødvendigt at tilrettelægge seksualundervisningen for elever på egu-spor på en anden måde end på de øvrige spor, da egu-eleverne primært er i virksomhedspraktik. Her vil det ikke give mening alene at hive eleverne ind på skolen for at modtage seksualundervisning. Den udfordring bør behandles i lovforslaget, og det bør beskrives tydeligt, hvordan institutionerne skal forholde sig.

FGU Danmark har i den forlængelse to tekstnære bemærkninger, som fremgår nedenfor:

Det fremgår af side 35 i de almindelige bemærkninger, at eleverne skal stifte bekendtskab med emner som fx samtykke, grænser, prævention samt seksuelt overførte sygdomme og forebyggelse heraf og at institutionens leder er forpligtet til at sikre, at eleverne får tid til indsigt i emnerne. FGU Danmark anbefaler, at dette justeres til, at eleverne *kan* stifte bekendtskab med i stedet for, *skal*, for at understrege institutionens

frihed til at tilrettelægge seksualundervisningen ud fra elevernes konkrete behov.

Det fremgår af samme side, at seksualundervisningen skal indgå som en del af den almindelige undervisning som led i de tværgående aktiviteter på uddannelsen. FGU Danmark anbefaler, at sætningen justeres til: "*Den foreslåede ordning vil medføre, at seksualundervisning, hvor det er nødvendigt, kan indgå som del af den almindelige undervisning, fx som et led i de tværgående aktiviteter på uddannelsen*".

Øvrige bemærkninger

FGU-institutionernes bygningsmæssige forhold

FGU Danmark bemærker, at der med den politiske aftale om styrket FGU er afsat 27,6 mio. kr. til en pulje til værksteds- og køkkenfaciliteter på FGU i 2024. Deloitte og Bauherr lavede en undersøgelse af FGU-institutionernes bygningsmæssige forhold og behov i april 2021, som viste, at der var et bygningsmæssigt investeringsbehov på 1,1 mia. kr. Hvis de 27,6 mio. kr. bliver fordelt ligeligt, vil hver FGU-institution ca. modtage 1 mio. kr. til bygningsområdet og den politiske aftale løser således på inden måde FGU-sektorens bygningskompleksitet. Dertil pålægger flere af ændringslovens bestemmelser FGU-institutionerne krav, der medfører ekstraudgifter, som institutionerne ikke bliver kompenseret for økonomisk, herunder de nye krav i forhold til det vederlagsfri måltid og befordring. Dermed mindskes det økonomiske løft, som er den politiske intention med aftalen, markant.

FGU Danmark henviser i den forlængelse til bemærkningerne til de nye krav til vederlagsfrit måltid.

Overførsel af beviser fra FGU-databasen til optagelse.dk

Det fremgår af indholdsfortegnelsen til de almindelige bemærkninger, at der vil være et afsnit 2.4.7 om overførsel af beviser fra FGU-databasen til optagelse.dk. Der fremgår dog ikke noget konkret afsnit herom i bemærkningerne.

Etablering af arbejdsgruppe, som kan gennemgå FGU-instruksen

Ændringsloven vil medføre mange behov for justeringer af FGU-instruksen, som fastlægger rammerne for udbetaling af tilskud til FGU-institutionerne, fx i forhold til beregning af årselevpuljen, afregning af forløb på nedsat tid, ny bidragssats for kommunerne mv.

Dertil har FGU Danmark længe peget på, at FGU-instruksen generelt indeholder en række bestemmelser, som er vanskelige for institutionerne at efterleve teknisk, men også udfordrer institutionernes muligheder for at leve op til de politiske intentioner med uddannelsen, fx:

- FGU-institutionen må ikke trække taxameter for elevens udmeldelsesdag, selvom eleven modtager undervisning på dagen.

- FGU-institutionerne må ikke trække taxameter for en elev, hvis vedkommende har været fraværende i fem dage. Det hænger ikke sammen med, at målgruppen for FGU generelt har ustabil fremmøde, og mange har ikke været i skole i mange år forud for FGU. FGU-institutionen kan kun undlade at trække taxameter ved at udmelde eleven, hvorved eleven vil fremstå som frafaldet, selvom dette ikke er tilfældet.

FGU Danmark opfordrer til, at der nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af Børne- og Undervisningsministeriet og FGU Danmark, som kan gennemgå FGU-instruksen med henblik på at sikre, at FGU-instruksen understøtter de politiske målsætninger for FGU og afspejler arbejdet på FGU-institutionerne. FGU Danmark stiller sig til rådighed i forbindelse med en arbejdsgruppe.

Forsikring af eleverne på FGU

FGU-institutionerne er omfattet af Statens Selvforsikring, som dækker elever, som kommer til skade i forbindelse med *undervisning under arbejdspladslignende forhold* samt ulønnet praktik. FGU-institutionerne skal levere et helhedsorienteret undervisnings- og læringsmiljø og undervisningen består derfor af elementer, som har fokus på elevens faglige, personlige og sociale udvikling. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har i et svar til FGU Danmark oplyst, at *"Skader i forbindelse med teoretisk undervisning, idrætsundervisning og skader, som opstår i pauser, er ikke skader, som dækkes af statens særlige erstatningsordninger, idet de ikke opfylder betingelsen om, at skaden er opstået i forbindelse med "undervisning under arbejdspladslignende forhold"*. FGU-institutionerne har ikke mulighed for at tegne yderligere forsikring for eleverne, fx fritidsulykkesforsikring. Det er en stor udfordring, at Statens Selvforsikring ikke er tilpasset FGU-konteksten, da det skaber risiko for, at eleverne ikke er forsikret under skoleforløbet. FGU Danmark opfordrer til, at FGU-institutionerne får mulighed for at tegne de relevante forsikringer for eleverne.

Udslusning

FGU-institutionerne har ikke mulighed for at følge elevens overgang til uddannelse og job efter afsluttet FGU, da de ikke har adgang til Ungedatabasen. Det er en stor udfordring i forhold til at sikre et kædeansvar om den unge, hvor FGU-institutionen har mulighed for at følge og understøtte sine afsluttede elever i overgangen til en ungdomsuddannelse eller job i samarbejde med de aftagende institutioner og virksomheder.

FGU Danmark opfordrer til, at der iværksættes tiltag, der kan understøtte, at FGU-institutionerne kan følge eleven efter overgang fra FGU for at

kunne arbejde pædagogisk med udslusningen, fx ved at give adgang til Ungedatabasen. Dette vil også kunne understøtte drøftelserne i FGU-bestyrelserne om elevernes overgang og samarbejdet med aftagerinstitutionerne herom.

FGU Danmark bemærker endvidere, at FGU-institutionerne indtil nu ikke har fået udbetalt udslusningstilskud for overgang til HF-enkeltfag. Børne- og Undervisningsministeriet har meddelt, at dette er en fejl. FGU Danmark opfordrer igen til, at der udsendes information til institutionerne om fejlen hurtigst muligt samt, hvordan det efterreguleres og hvornår.

Afbureaukratisering

FGU Danmark opfordrer til, at kompleksiteten i reguleringen af FGU mindskes, så institutionerne i højere grad kan tilrettelægge individuelt tilrettelagte forløb med fokus på elevens faglige, personlige og sociale progression og høj kvalitet uden overdreven målstyring.

FGU Danmark anbefaler, at målene i læreplanerne og fagbilagene for FGU's almene fag og faglige temaer gøres mere overordnede og derved mindskes. FGU Danmark stiller sig i den forlængelse til rådighed i forbindelse med det varslede arbejde med revidering af FGU's læreplaner og fagbilag.

FGU Danmark opfordrer endvidere til, at der generelt bør være fokus på at sikre så smidige og ubureaukratiske administrative arbejdsgange som muligt for institutionerne, så det ikke tager tid fra kerneopgaven.

Beskrivelse af FGU i lovforslaget

FGU Danmark opfordrer generelt til, at lovmaterialet gennemlæses med italesættelsen af FGU for øje. Det fremgår fx af indledningen til de almindelige bemærkninger, at FGU har haft opstartsvanskeligheder. Sådanne beskriver er med til at tale sektoren ned, hvis de ikke er nuanceret ved at beskrive den gode udvikling, som vi bl.a. også ser i følgeevalueringsrapporterne og andre undersøgelser.

Tekniske bemærkninger til resterende lovgivning

FGU Danmark vil benytte lejligheden til at afgive diverse tekniske bemærkninger til FGU-lovgivningen, som ligger uden for denne høring.

Til lov om forberedende grunduddannelse § 42

Det fremgår, at: "*Undervisningen skal tilrettelægges, så sundhed, ernæring og motion indgår som en integreret del af alle dele af elevens uddannelse*". FGU Danmark anbefaler, at "*alle dele*" udgår af paragraffen.

Til lov om forberedende grunduddannelse § 27

Det fremgår, at ændringer i elevens forløbsplan forudsætter kommunalbestyrelsens godkendelse. Det bør udelukkende fremgå, at KUI skal orienteres, hvis ændringerne medfører ændringer i elevens uddannelsesplan.

Til lov om forberedende grunduddannelse- fx § 13, § 15, § 17 og § 29

På FGU bliver eleverne optaget på ét spor, men ikke nødvendigvis på ét niveau. Eleven kan gå på forskellige niveauer i de forskellige fag/faglige temaer (fx G-niveau i dansk og E-niveau i matematik). Det er hensigtsmæssigt, at loven konsekvent afspejler dette forhold. Det kan med fordel justeres, så der af §13, §15 og §17 ikke står

"Undervisningsniveauerne (...) tilrettelægges..." men blot *"Undervisningen (...) tilrettelægges"*. Desuden kan begrebet undervisningsniveauer udgå fra § 29 således, at det blot fremgår at *"it inddrages i undervisningen og i afsøgningsforløb"*.

Til bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser

FGU er underlagt Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser. Denne bekendtgørelse er ikke tilpasset FGU. FGU Danmark opfordrer til, at der udarbejdes en særskilt prøvebekendtgørelse på FGU-området. I den forlængelse bør der skabes øgede incitamenter for at gå til prøve på FGU-niveau 3 på pgu-sporet. FGU-institutionerne oplever, at eleverne ofte ikke kan se meningen med at gå til prøve, da den ikke er adgangsgivende til EUD.

Tak for muligheden for at afgive høringssvar.

Med venlig hilsen

Lisa Goth

Sekretariatschef i FGU Danmark